

Sensorveiledning for STV1010 – Høsten 2023

Du finner en oversikt over emnet og pensumliste her:

<https://www.uio.no/studier/emner/sv/statsvitenskap/STV1010/h23/index.html>

Eksamen besto av en fire timers skoleeksamen, *uten* andre hjelpemidler enn en ordbok, med 50 flervalgoppgaver og én langsvarsoppgave.

Det gis én samlet karakter der langsvardelen teller mest.

Emnet bruker karakterskala fra A til F, der A er beste karakter og F er stryk.

Studentene kunne skrive på norsk, et annet skandinavisk språk eller engelsk.

Dette var informasjonen studenten fikk:

i Informasjon

STV1010 - Politisk analyse 1: Forskningsdesign og kvalitative metoder høsten 2023

- Skoleeksamen
- 13. desember kl. 15:00-19:00 (4 timer)

Om eksamen

- Eksamen består av to seksjoner.
- Første seksjon er flervalgsspørsmål, i andre seksjon er det langsvarsoppgave hvor du må besvare alle spørsmål.
- Flervalgdelen er beregnet til å ta ca. én time, mens resten av tiden er tiltenkt langsvardelen. Det er mulig å gå fram og tilbake mellom delene hvis det er behov for det. I vurderingen vil langsvardelen telle mest, men det gis ikke formelle delkarakter og karakteren på eksamensbesvarelsen fastsettes etter en helhetsvurdering.
- Eksamensoppgaven er på norsk. Du kan besvare eksamenen på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

Innsyn i egen eksamensbesvarelse

Flervalgsspørsmålene på eksamen skal kunne gjenbrukes, og vil derfor ikke bli tilgjengelige i etterkant av eksamen. Dersom du ønsker innsyn i langsvarsoppgaven, kan du få en kopi av denne ved å sende en e-post fra din UiO-epost til SV-info.

Hjelpemidler

Ordbok som er levert og kontrollert i forkant av eksamen.

Del 1: Flervalg

Denne delen av eksamen besto av 50 flervalgoppgaver med tre svaralternativer hver. Studentene hadde dermed i gjennomsnitt ett minutt per spørsmål og 10 minutter ekstra til å navigere og kontrollere.

Spørsmålene dekker et bredt spekter av temaer og er hentet fra alle deler av pensum. De tester kunnskap, forståelse og anvendelse.

Spørsmålene kom i tilfeldig rekkefølge – både spørsmålene og svaralternativene.

Det gis like mange poeng (1) for alle spørsmål. For noen av oppgavene er det flere enn ett riktig svar, og man må ha begge riktig for å få full pott (1/2 poeng for hver). Det gis ikke minuspoeng ved gale svar.

Veiledning

Flervalgsoppgavene rettes automatisk og det oppgis en poengsum. Det skal ikke settes formell delkarakter, men dere kan ta utgangspunkt i følgende intervaller fra Norsk matematikkråd som indikasjon av nivå:

- 92 - 100 poeng A
- 77 - 91 poeng B
- 58 - 76 poeng C
- 46 - 57 poeng D
- 40- 45 poeng E
- 39 F

Dere bruker denne **ved å doble poengsummen studenten har fått i Inspera** (altså beregne scoren de hadde fått om det var to poeng per oppgave med riktig(e) svar). Man må ha 40 poeng ifølge skjemaet for å stå.¹ Grensene for de ulike karakterene må imidlertid vurderes og eventuelt justeres i lys av oppgavesettets vanskelighetsgrad. I 2021 måtte eksamenen avvikles hjemme tross formatet grunnet covid-logistikk ved UiO. Da fungerte skalaen fint. I 2022, med skoleeksamen, var det svært få som fikk 92 poeng eller mere, og vi justerte intervallene for A og B for å være på den sikre siden:

- 88 - 100 poeng A
- 77 - 87 poeng B
- 58 - 76 poeng C
- 46 - 57 poeng D
- 40- 45 poeng E
- 39 F

Uansett vil ikke det eksakte scoren være utslagsgivende: Det langsvar som teller mest om nivået er ulikt, og dere skal foreta en helhetsvurdering av eksamensbesvarelsen. Når det er sagt, må dere gjerne vise til andel riktige svar/poengsum på flervalg ved eventuell begrunnelse av karakter.

Del 2: Langsvar

Oppgaveteksten lød:

Nedenfor følger en beskrivelse av et forskningsprosjekt. Les teksten og svar på spørsmålene som stilles etterpå.

Se for deg at du som forsker lurer på hvorfor partier, som gjerne er dominert av menn, vedtar en lov om kjønnskvoltering for listene til parlamentsvalg (f.eks. krav om at det skal være 40 % kvinner på alle partiers lister ved valg): *Hva får partier, med sine overveiende mannlige partieliter, til å være med og innføre en lov om kjønnskvoltering i demokratiske stater?*

Statsvitenskapelig litteratur tilsier at partelite i beslutningsprosessen tar hensyn til både interne og eksterne forhold, og du utleder følgende hypoteser:

- Hypotese 1: Partier der kandidatutvelgelsen til parlamentsvalg foregår lokalt, har større sannsynlighet for å støtte et forslag om kvoteringslov enn partier med nasjonal kandidatutvelgelse.

---

¹ Ved 100 spørsmål à ett poeng: En student som kun vet svaret på 12 spørsmål, vil ved tilfeldig tipping på de resterende 88 gjerne få rett på ca. 29 av disse også, og scorer da 41.

- Hypotese 2: Partier med en synkende stemmeandel ved parlamentsvalg, har større sannsynlighet for å støtte et forslag om kvoteringslov enn partier med en stabil eller økende andel stemmer (siste ti år).
- Hypotese 3: Partier som har en ny partikonkurrent med sterkere kvinnerepresentasjon nasjonalt, har større sannsynlighet for å støtte et forslag om kvoteringslov enn partier uten en slik konkurrent.

Du velger å utforske disse hypotesene ved å sammenligne alle partier som nylig har vært med å stemme for eller imot forslag til kvoteringslov i to utvalgte land (fem partier i hvert land). Du skal kartlegge de relevante egenskapene ved partiene, men også undersøke om partielitene det gjelder har tatt slike hensyn som hypotesene tilsier i sine vurderinger før avstemningen.

Det ene landet har innført nasjonal lov om kjønnskvotering på listene til parlamentsvalg, mens lovforslaget ikke fikk flertall i det andre. Det er kjent at landene er rimelig like når det gjelder mulige forklaringsfaktorer på landnivå (f.eks. prosentandel kvinner i parlamentet).

Spørsmål:

- Hva slags forskningsdesign vil du si at dette er?
- Hva slags analyseenhet er det som skal undersøkes?
- Hva slags datatype(r), datainnsamlingsmetode(r) og utvalgsstrategi(er) ville du valgt om du skulle gjennomført en slik studie? Beskriv hva du ville gjort og begrunn forslagene dine.

Skriv en sammenhengende tekst der du svarer på (dvs. diskuterer) alle disse spørsmålene. Det siste punktet er ment å utgjøre den største delen av besvarelsen. Du trenger å avklare hvilke begreper/variabler som skal måles, men ikke å definere og operasjonalisere disse, for å svare på spørsmålet. Les gjerne teksten flere ganger før du svarer.

Veiledning

Målet med langsvardelen er å teste kunnskap, forståelse, anvendelse og analytiske ferdigheter.

Her er relevante stikkord for svar:

- *Hva slags forskningsdesign vil du si at dette er?*

Vi ba ikke om definisjon av forskningsdesign grunnet tidsrammen, men det er greit å vite at det er her særlig kapittel 1 og 6 i læreboka (Halperin og Heath 2020) som er aktuelt pensum. Temaet ble berørt i flere forelesninger. Den overordnede strategien man bruker for å undersøke problemstillingen/argumentet sitt, er «forskningsdesignet», mens «forskningsmetoder» refererer til dataene du vil samle inn og måten du vil samle dem inn på, og gjerne også til analyseteknikken som brukes etter at dataene er samlet inn (som «statistisk analyse», «kvalitativ tekstanalyse»). Men det siste er ikke veldig klart understreket av Halperin og Heath i kapittel 6. De skriver mest om «metoder for datainnsamling» der. Det er uansett ikke vanntette skott mellom forskningsdesign og forskningsmetoder. Et forskningsdesign avklarer hva slags type empirisk materiale (data, evidens) som trengs, en metode avklarer hvordan og hvor denne informasjonen kan (skal) finnes, og (eventuelt) analyseres. De to begrepene kan sies å benevne ulike faser av forskningsprosessen. De er tett forbundet: man kan ikke avgjøre hva som er riktig/best forskningsmetode, uten å kjenne til forskningsspørsmålet og den overordnede strategien for å besvare denne, inkl. hva slags type data (evidens) man trenger. Som Halperin og Heath skriver om “forskningsdesign”: “*Constructing a design or blueprint for carrying out research—a strategy for investigating the hypothesis in a coherent and logical way. The strategy will involve identifying the sort of data that will be necessary for an adequate testing of the*

argument or hypothesis and serve as a basis for drawing inferences; how such data will be obtained; and what methods of analysis will be applied to the data to determine whether or not the hypothesis is true or false". Forskningsdesignet er kort sagt basisen for forskningsmetode(n)e. På noen felt brukes «forskningsdesign» i enda videre forstand – fra forskningsspørsmål til tidsplanen for den faktiske forskningsprosessen. I kulepunkter har det blitt oppsummert slik:

- Forskningsdesign: vårt rammeverk for hvordan finne svar – strategi for hvordan teste hypotesene på en logisk og overbevisende måte
- Valg av
  - Data som er nødvendig for en test av hypotesen eller argumentet som kan bidra til å trekke konklusjoner om hypotesen
  - Hvordan slik data skal innhentes
  - Analytiske metoder som vil benyttes for å trekke slutninger, basert på denne dataen, om hvorvidt empirien (ikke) stemmer overens med hypotesen
- Gjør det mulig å trekke logiske slutninger
- Og viser hvordan dette er mulig

Prinsipper for god forskningsdesign nevnt i pensum og på forelesning:

- Spesifiserer typen forskning og teknikk for datainnsamling
- Synliggjør hvordan du har tenkt til å trekke slutninger
- Identifiserer beviset som validerer hypotesen din
- Reduserer trusler til validitet
- Sørger for at funnene er pålitelige (reliable)

I forskningsprosjektet som beskrives i oppgaveteksten, brukes et kvalitativt, komparativt design med sammenligning av fem politiske partier i to land. Dette kan kalles en komparativ studie med liten N (evt. multippel casestudie), om enn på grensen til medium N (men det er ikke et QCA-design). I beskrivelsen understrekes det at landene er rimelig like når det gjelder mulige forklaringsfaktorer på landnivå, og slik sett er det mulig å argumentere for at forskere følger enn «most similar systems design» (MSSD)-logikk når det gjelder valg av land. Selv om studien handler om partier, vises det også til at landene varierer mht. om de har vedtatt en nasjonal lov om kjønnskvotering på listene til parlamentsvalg eller ikke. Det er altså ikke helt rett frem, og kandidater som adresserer kompleksiteten bør premieres.

- *Hva slags analyseenhet er det som skal undersøkes?*

Analyseenhet har vært definert på forelesning som:

- Det du ønsker å undersøke, forklare, trekke slutninger om
- Det du samler inn data om

Selve forskningsspørsmålet handler om partier. Partier er analyseenhet og man samler inn data om disse, men trenger å aggregere data om velgere og partier lokalt for å dekke alt (på forelesning har vi referert til slike enheter som «observasjonsenheter»). Det overordnede temaet handler om innføring av kvoteringslovgivning på landnivå ifølge den siste presiseringen. De som diskuterer kompleksiteten her, bør premieres.

- *Hva slags datatype(r), datainnsamlingsmetode(r) og utvalgsstrategi(er) ville du valgt om du skulle gjennomført en slik studie? Beskriv hva du ville gjort og begrunn forslagene dine*

Her er det viktig å avklare hva det skal samles inn informasjon om: «Du skal kartlegge de relevante egenskapene ved partiene, men også undersøke om partielitene det gjelder har tatt slike hensyn som hypotesene tilsier i sine vurderinger før avstemningen». Man trenger ifølge

hypotesene informasjon om hvordan kandidatutvelgelsen foregår (lokalt/nasjonalt; grad av intern konkurranse), partienes stemmetall siste ti år, og kjønnsfordelingen i partigruppene (ekstern konkurranse) og data om beslutningstakernes faktiske vurderinger før de besluttet hva stemme.

Mulige kilder til dette er:

- Skriftlige partidokumenter – som partienes vedtekter og nominasjonsregler (for data om reglene for kandidatutvelgelsen – hvem foreslår og bestemmer) og eventuelle interne policy dokumenter når det gjelder kjønnskvoltering (for data om faktiske vurderinger).
- Avisdata: medienes politikk-dekning kan kaste lys over nominasjonsprosessen og gi informasjon om vurderinger i kvoteringsdebatter
- Valgdata: offisiell valgstatistikk fra siste ti år for partienes stemmetall
- Parlamentsdata: for data kjønnsfordeling (kvinneandel) i partienes parlamentsgrupper og avstemningsdata. Partienes vedtekter for evt. partiregler om kjønnskvoltering.
- Intervjuer for å undersøke om partielitene det gjelder har tatt slike hensyn som hypotesene tilsier i sine vurderinger før avstemningen, for å komme nærmere et svar på hvorfor kvoteringslovene ble vedtatt, eller hvorfor kvoteringsforslagene ikke førte frem. Det kan være grunn til å velge en semi-strukturert form på intervjuene, slik at det i tilstrekkelig grad er mulig å sammenligne svar, men samtidig gi anledning til fyldigere svar enn det et helt strukturert intervju vil gi.

Utvalgsstrategier:

- Det er rimelig samle inn dokumenter fra alle partier, basert på relevanskriteriet nevnt over. Mulig svaret vil være integrert i svaret om dokumenter som kilde.
- Det er rimelig å bruke en ikke-tilfeldig, målrettet strategi for utvelgning av informanter fra alle partier.
- Særlig relevante informanter er partiledere, sentralstyremedlemmer, parti/generalsekretærer, relevante regjeringsmedlemmer, politikere fra alle de store partiene og kvinnebevegelsesaktivister.
- Man kan altså velge etter formell posisjon. Noen vil kanskje foreslå snøball-teknikk, men det bør i så fall være godt begrunnet.

Langsvardelen skal være basert på følgende evalueringskriterier (forankret i de generelle retningslinjene for karaktergivning ved ISV, UiO):

- **Kriterium 1:** I hvilken grad kandidaten generelt demonstrerer en overordnet, allmenn forståelse av sentrale temaer og materiale som gjelder forskningsdesign og kvalitative metoder.
- **Kriterium 2:** Grad av presisjon og forståelse vedr. sentrale elementene i forskningsdesign og -metoder som etterspørres i oppgaven: generelt type design, analyseenhet, variabler, datatyper, kilder og innsamlingsmetoder og utvalgsstrategi. Vi ber ikke om eksplisitte definisjoner, men definisjoner kan gjerne anvendes når hensiktsmessig.
- **Kriterium 3:** I hvilken grad de ovennevnte elementene i forskningsdesign, data og metoder ble effektivt anvendt i sammenheng med det konkrete forskningsprosjektet langsvarsoppgaven handler om. Grad av relevans og presisjon i svarene.
- **Kriterium 4:** I hvilken grad innholdet i oppgaven er konsistent og eksplisitt forankret i kursmaterieell (pensum osv.).
- **Kriterium 5:** Generell kvalitet på akademisk skriving: presisjonsnivå, klarhet, argumentasjon og struktur.

Følgende evalueringsskjema («rubic») kan brukes for hver kandidat for å sikre systematikk og konsistens:

Evalueringsskriterium	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3						
4						
5						
Generell evaluering						

Det settes som nevnt én samlet karakter på hele besvarelsen etter en helhetsvurdering der langsvar teller mest ved sprik i nivå.

En jevnt god besvarelse inneholder de viktigste elementene i alle ledd. Kandidaten behersker pensum godt. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes sikkert og selvstendig ved drøfting av den konkrete studien. Besvarelsen er tydelig forankret i pensum.

De som får de beste karakterene utmerker seg gjerne med en gjennomgående mer fyldig og presis besvarelse, med detaljert metodekunnskap, meget god forståelse i anvendelsen og selvstendighet. De kjennetegnes gjerne også av en systematisk og ryddig fremstilling. Se <https://www.uio.no/studier/eksamen/karakterer/fagspesifikk-karakterbeskrivelse/sv-isv.html> for generelle karakterbeskrivelser fra A til F.